

SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN FRA KOMMUNENE TIL SKATTEETATEN

Saksbehandler: Odd H. Kjøllesdal
 Arkivsaksnr.: 15/15

Arkiv: 203

Saksnr.: Utvalg
 5/15 Formannskapet

Møtedato
 20.01.2015

Rådmannens innstilling:

Rennebu kommune frarår at skatteoppkreverfunksjonen overføres fra kommunene til Skatteetaten. Det er igangsatt en kommunereform med mål om å etablere større og mer robuste kommuner uten at de nye kommunenes oppgaver så langt er avklart. Dagens kommunale skatteoppkreving fungerer svært godt og bør ikke endres før det er gjennomført en helhetlig vurdering av og endelig bestemt hvilke oppgaver som skal legges til de nye kommunene etter reformen.

Behandling i Formannskapet den 20.01.2015 sak 5/15

Formannskapet sluttet seg enstemmig til rådmannens innstilling.

Vedtak:

Rennebu kommune frarår at skatteoppkreverfunksjonen overføres fra kommunene til Skatteetaten. Det er igangsatt en kommunereform med mål om å etablere større og mer robuste kommuner uten at de nye kommunenes oppgaver så langt er avklart. Dagens kommunale skatteoppkreving fungerer svært godt og bør ikke endres før det er gjennomført en helhetlig vurdering av og endelig bestemt hvilke oppgaver som skal legges til de nye kommunene etter reformen.

Saksdokumenter:

63/15 HØRING - OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVINGEN TIL
 SKATTEETATEN
 Det Kongelige Finans- og Tolldepartement
 59/15 INFORMASJON OM OVERFØRING AV
 SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN FRA KOMMUNENE TIL
 SKATTEETATEN
 Det Kongelige Finans- og Tolldepartement

Saksopplysninger:

Finansdepartementet har sendt ut på høring et forslag om å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelse er 2. mars 2015. På oppdrag fra Finansdepartementet har Skattedirektoratet utredet hvordan skatteoppkreverfunksjonen kan overføres fra kommunene til Skatteetaten. Utredningen ble avgitt 24. november 2014.

Utredningen fra Skattedirektoratet legger opp til at antall kontorsteder reduseres fra dagens 288 til 27 med en reduksjon i årsverk på netto 497. Med disse forutsetningene er det beregnet en årlig innsparing på 370 mill. kroner. Utredningen sier at det i en overgangsperiode vil påløpe kostnader

til omstilling uten at det er gitt noe tall for denne kostnaden. For mer detaljer i saken vises til høringsbrevet og utredningen fra Skattedirektoratet.

Vurdering:

Dagens skatteinnkreving er svært effektiv. Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund har engasjert konsulentfirmaet Oslo Economics for en gjennomgang av tallmaterialet fra Finansdepartementet og beregning av konsekvensene av endret innkrevningsprosent. Utredningen viser at kommunal innkreving oppnår en høyere innkrevningsprosent enn statlig innkreving. Endringer i innkrevningsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre reformen ulønnsom for fellesskapet selv om en oppnår antatt bemanningsreduksjon. Kommunenes desentraliserte innkreving av arbeidsgiveravgift har et resultat på 99,8%, mens statens sentraliserte innkreving av merverdiavgift har et resultat på 99,4%. Gevinsten av den foreslåtte overføring fra kommune til statlig skatteoppkreving er derfor i beste fall høyst usikker.

Det er behov for fortsatt kommunal innkreving selv om den kommunale skatteinnkrevingen overføres til Staten. Den foreslåtte overføringen av skatteinnkreving til statlig ansvar vil svekke kommunenes kompetanse på dette området. Det vil også svekke kommunenes økonomistyring ved at en lokalt kan fange opp avvik fra forventet skatteinntang langt raskere enn om en skulle vente på statens offisielle justerte skattetall.

Kommunereformen er igangsatt uten at oppgavene for de nye kommunene så langt er avklart. Det heter at det er et viktig mål å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner, men da bør en ikke allerede nå fjerne oppgaver som kanskje like effektivt kan utføres i en kommune etter reformen. En må ta seg tid til å avklare kommunenes framtidige oppgaver etter reformen før en begynner å overføre viktige kommunale oppgaver som i dag fungerer godt, til statlig nivå. Den foreslåtte overføringen av skatteinnkrevingen er langt på vei en irreversibel prosess som en bør være trygg på er beste løsning før den eventuelt iverksettes.

Erfaringen fra Danmark som statliggjorde sin skatteoppkreving i 2005, viser at prosessen ikke er enkel. Etter omgjøringen har restansene økt uten at en har oppnådd ønsket effektivisering. I 2006 var restansene på 50,1 milliarder danske kroner, mens de var økt til 81,8 milliarder ved utgangen av 2012. Det har vært store problem med utvikling av IT-systemer, utfordringer i planlegging av ny organisasjonsstruktur samt personellmangel. I Norge må det også utvikles felles IT-systemer om en skal få større gevinst av sentraliseringen. I Danmark har de nå arbeidet med utviklingen i 10 år uten enda å være i mål.

Skatteetaten har nylig fått tillagt en rekke nye oppgaver som enda ikke er i funksjon. Når en ser erfaringene fra Danmark, synes det fornuftig å ta seg tid til å innpasse de nye oppgavene i organisasjonen før en tilfører enda flere oppgaver.

Melding om vedtak til:

Det Kongelige Finans- og Tolldepartement, Postboks 8008 Dep, 0030 OSLO